

สูบบุหรี่ อาจเสียเงินเป็นล้าน

หน้าต่างความคิด

● **เกียรติอนันต์ ส่วแก้ว**
ผู้เชี่ยวชาญองค์การบดีฝ่ายวิจัย
ม.ธุรกิจบัณฑิต

รายงาน World Tobacco Atlas 2014 ประมาณการว่า แต่ละปีจะมีผู้คนในโลกเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ประมาณ 6 ล้านคน โดยที่ 10% ของผู้เสียชีวิต (6 แสนคน) เกิดจากการสูดควันบุหรี่ทางอ้อม (Secondhand smoking)

ที่น่าสนใจก็คือ สามในสี่ของผู้ที่เสียชีวิตจากการสูดควันบุหรี่ทางอ้อมเป็นเด็กและผู้หญิง หากแนวโน้มการสูบบุหรี่ยิ่งเพิ่มขึ้นแบบนี้ อีก 15 ปีข้างหน้า จะมีคนเสียชีวิตจากการสูบบุหรี่ไม่น้อยกว่า 8 ล้านคนต่อปี

โดยภาพรวมแล้ว การสูบบุหรี่สร้างความเสียหายให้กับเศรษฐกิจโลกสูงถึง 2% ของรายได้ประชาชาติ มวลรวมของโลกในแต่ละปี สำหรับประเทศกำลังพัฒนา ความเสียหายทางเศรษฐกิจจะมีความสูงกว่านี้อีก

ความเสียหายที่เกิดขึ้น แบ่งเป็นสองประเภท คือ **ความเสียหายทางตรง** ซึ่งเกิดจากค่าใช้จ่ายในการรักษาผู้ที่เจ็บป่วยจากโรคที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ และ **ความเสียหายทางอ้อม** ซึ่งเกิดจากการ

ขาดงาน และการลดลงของผลิตภาพในการผลิตสำหรับประเทศไทย

หากใช้ตัวเลขความเสียหายข้างต้นมาเป็น

ฐานในการประมาณค่า **ความเสียหายทางเศรษฐกิจจากการสูบบุหรี่ของไทย จะไม่น้อยกว่า 2 หมื่นล้านบาทต่อปี เลยทีเดียว**

ความเสียหายในระดับบุคคล เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน จะมองผลกระทบจากการสูบบุหรี่ที่มีต่อรายได้ โดยใช้**ทุนมนุษย์** (Human Capital) ซึ่งมองว่า**ทุนสุขภาพ** (Health Capital)

เป็นส่วนหนึ่งของทุนมนุษย์ มีความสัมพันธ์กับผลิตภาพในการผลิตของแรงงาน ถ้ามีทุนนี้มากก็ทำงานได้ดี รายได้สูง ถ้าทุนส่วนน้อย มีน้อยรายได้ก็ลดลงตามไปด้วย รายได้ที่ลดลงนี้เกิดจากสาเหตุ 4 ประการด้วยกัน

ประการแรก การสูบบุหรี่ทำให้ขาดงานบ่อยขึ้น และยังเพิ่มโอกาสในการเกิดโรคที่เกี่ยวข้องกับทางเดินหายใจ ทำให้ไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่

ประการที่สอง เป็นผลกระทบต่อเนื่องมาจากเหตุผลก่อนหน้า เมื่อการสูบบุหรี่ทำให้ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของผู้สูบเพิ่มขึ้น หากผู้สูบเป็นพนักงานของหน่วยงานที่มีการทำประกันสุขภาพ ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นนี้จะกลายเป็นต้นทุนของหน่วยงาน เนื่องจาก**เบี้ยประกันของผู้สูบบุหรี่มีค่าสูงกว่าผู้ไม่สูบบุหรี่**

ท้ายที่สุดแล้ว ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากเบี้ยประกันที่สูงขึ้น จะถูกนำไปหักกับค่าตอบแทนที่จ่ายให้กับผู้สูบบุหรี่ ทำให้มีรายได้ที่ต่ำกว่าผู้ไม่สูบบุหรี่

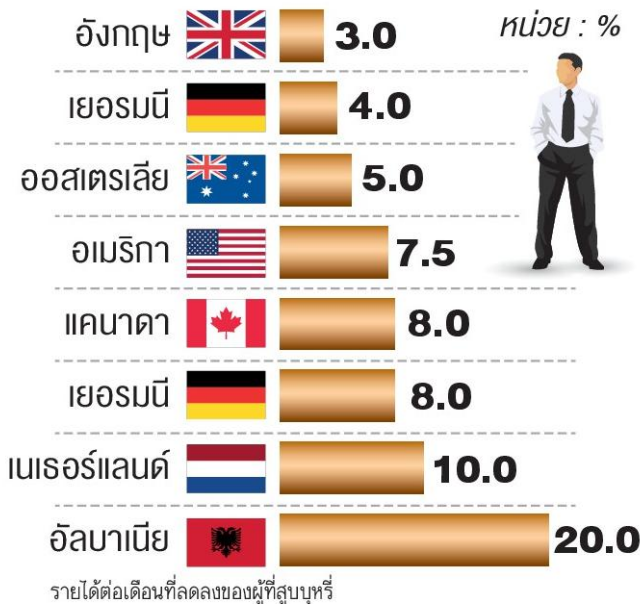
ประการที่สาม เกี่ยวข้องกับการกีดกัน

ความก้าวหน้าในที่ทำงาน การที่มีพนักงานสูบบุหรี่อยู่ในหน่วยงาน ทำให้มีต้นทุนจัดหาและดูแลสถานที่ซึ่งจัดขึ้นเพื่อให้สูบบุหรี่โดยเฉพาะเพื่อไม่ให้ควันบุหรี่ไปบั่นทอนสุขภาพของพนักงานคนอื่น นอกจากนี้แล้ว การสูบบุหรี่ยังส่งผลต่อคุณภาพของผู้สูบ ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับจากผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน จึงส่งผลต่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน

ประการสุดท้าย ลักษณะนิสัยส่วนตัวของผู้สูบ เนื่องจากการสูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในระยะยาว แต่ผู้สูบก็ยังเลือกที่จะสูบต่อไป เพราะสามารถให้**ความสุขในระยะสั้น** สะท้อนให้เห็นว่า **ดีค่าของประโยชน์ในอนาคตไว้่น้อยกว่าผลประโยชน์เฉพาะหน้า**

งานวิจัยหลายเรื่องให้ข้อสรุปตรงกันว่า เมื่อควบคุมปัจจัยต่างๆ เช่น รายได้ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง จะพบว่า **ผู้ที่สูบบุหรี่มีแนวโน้มจะให้ความสำคัญกับผลประโยชน์ในระยะสั้น มากกว่าระยะยาว** มีแนวโน้มจะศึกษาต่อในระดับสูงน้อยกว่าผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ ผลทั้งสองประการนี้ ส่งผลให้รายได้ของผู้สูบบุหรี่เพิ่มขึ้น ในอัตราที่ช้ากว่ารายได้ของผู้ที่ไม่สูบ ยิ่งระยะเวลาผ่านไปมากเท่าใด ช่วงห่างระหว่างรายได้ของพนักงานสองกลุ่มนี้ก็จะยิ่งเพิ่มมากขึ้น

สาเหตุสำคัญเชื่อกันว่า ทำให้ผลที่เกิดขึ้นกับประเทศกำลังพัฒนาสูงกว่าประเทศพัฒนาแล้ว คือ**ความเข้มข้นของสารที่อยู่ในบุหรี่ที่**

วางขายในประเทศกำลังพัฒนามีมากกว่า เนื่องจากความเข้มงวดในการบังคับใช้กฎหมายที่น้อยกว่า และลักษณะเฉพาะในวิถีชีวิตของคนในประเทศเอง ซึ่งหากนำข้อมูลข้างต้นมาหาค่าเฉลี่ย จะพบว่ารายได้ของผู้ที่สูบบุหรี่จะต่ำกว่าผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ประมาณ 8% จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรไตรมาสที่ 3 ปี 2558 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า รายได้เฉลี่ยของลูกจ้างเท่ากับ 13,599 บาทต่อเดือน

ถ้าการสูบบุหรี่ทำให้รายได้ลดลงไป 8% แสดงว่า แต่ละเดือนจะสูญเสียเงินไปประมาณ 1,088 บาท เท่ากับค่าแรงขั้นต่ำจากการทำงาน 3 วันครึ่ง หรือปีละประมาณ 13,056 บาท อย่างไรก็ตาม ในความเป็นจริงแล้ว รายได้ของเราไม่ได้คงที่ตลอดชีวิต คนส่วนใหญ่รายได้จะเพิ่มขึ้นตามอายุงาน แสดงว่า ยังมีอายุมาก เงินที่สูญเสียไปก็ยิ่งมากขึ้นด้วย ซึ่งหากใช้รายได้เฉลี่ยตามช่วงอายุมาคิด เพื่อให้ได้ค่าที่ละเอียดขึ้น เงินที่ได้ที่เสียไปรวมกันใน

ช่วง 30 ปี ของการทำงาน ปรับเป็นมูลค่าปัจจุบันแล้ว มีค่าถึงหลักล้านเลยทีเดียว

สำหรับผู้ที่เพิ่งเริ่มต้นชีวิตการทำงาน การสูบบุหรี่นอกจากจะต้องเสียเงินในวันนี้เพื่อซื้อบุหรี่มาสูบแล้ว เงินที่ต้องสูญเสียไปอีก 30 ปีข้างหน้า จากเงินรายได้ที่ลดลงกว่าที่ควร 8% ต่อปี เมื่อคิดรวมกันแล้วมีค่าประมาณ 4 แสนบาท

นี่ยังไม่นับค่าใช้จ่ายการดูแลสุขภาพที่จะเพิ่มขึ้นตามอายุ ความเสียหายทางจิตใจที่จะเกิดขึ้นกับตนเองและครอบครัวจากการเห็นผู้สูบบุหรี่ต้องทุกข์ทรมานจากการเจ็บป่วย ซึ่งถ้านับรวมเข้าไปด้วย เบ็ดเสร็จแล้วความเสียหายในส่วนนี้ก็อาจถึงหลักล้านได้เหมือนกัน

ตัวเลขเหล่านี้เตือนเราว่า บุหรี่ทุกมวนที่จุด ไม่ได้แค่เผาไหม้กระดาษและใบยาสูบ แต่ยังผลาญเงินกระเป๋าทั้งที่มีอยู่ในวันนี้ และที่จะเข้ามาในวันหน้า หากมองในแง่ของการลงทุน งานนี้มีแต่เสียกับเสีย

ก่อนจะจุดบุหรี่มวนต่อไป อย่าลืมนึกถึงเงินในอนาคตที่ต้องเสียไปด้วย เงินก้อนนี้คือโอกาสที่เราสามารถมอบให้กับตัวเองและครอบครัว เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เงินที่หายไปเดือนละ 1,088 บาทสามารถนำไปทำอะไรที่เป็นประโยชน์ได้อีกเยอะ

หมายเหตุ เนื้อหาบางส่วนสรุปมาจากงานวิจัยของผู้เขียนเรื่อง "การทบทวนวรรณกรรมเรื่องการสูญเสียผลิตภาพจากการสูบบุหรี่" ในปี 2555